

V PŘEMOSTĚNÍ

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ

HUMOR NELZE IGNOROVAT

NEMŮŽEME NESNÁŠET
VŠECHNY UČITELE ČEŠTINY

2025

ZPÍVÁNÍ JE PRO KRÁVY DOBRÝ

4

Exitorial

Jasně: i z neděle vyjde normálně zpravodaj, ve kterém najdete recenze, rozhovory i zápis z rozborového semináře. Rovnou ale hlásíme, že nevíme stoprocentně přesně, kdy vyjde, protože ho budeme dodělávat z domovů – a každopádně už nebude tištěný a nikdo si ho neschová na památku. Proto se chápu příležitosti a dojímací poslední editorial festivalu PřeMostění píšů do čísla, které ještě držíte v rukou. Budu, nezlobte se, osobní spíš hodně.

Nevím ani přesně, kolik PřeMostění jsem jako lektor, recenzent anebo teď šéfredaktor zažil, nebylo jich zdaleka patnáct (důslední pamětníci jsou tu jiní), ale spolu s NaNečistem na mě mělo to setkávání v Mostě, s Mostem, s Mosteckými a s těmi, kdo sem rádi jezdí, zásadní životní vliv. Dokonce bych se nebál říct, že jedno z těch setkání mi život možná zachránilo. (Nemyslím tím seminář první pomoci, i když ani to není vyloučené.) Tolik debat o divadle i o životě, tolik setkání, tolik krásy, tolik lásky – je bez veškeré nadsázky na světě jen málo míst, se kterými bych měl spojeno tolik zážitků, jako je ZUŠ F. L. Gassmanna. Psát to můžu jen za sebe, ale dobře vím, že v tom nejsem sám.

PřeMostění končí, ale tohle všechno nezmizí. Nabízelo by se teď nějaké pomrkávání ve smyslu „snad to přeci jen ještě tak úplně naposledy nebylo“, ale já si ho odpustím. Bára Gréeová s Pavlem Skálou a všichni kolem nich si zaslouží vedle všeho obdivu a vděku taky možnost tentokrát to gesto udělat jasně. Sláva jim.

Za celou redakci za přízeň všemu čtenářstvu děkuje a za rok na PřeMostění na viděnou se těší

Michal Zahálka

P. S.: Dneska odpoledne jsem venku před ZUŠkou chytil poletující igelitový sáček (viz foto). Asi není velká šance, že by to byl ten, který jsem nechtyl ve středu (viz editorial prvního čísla), nebo že by to byl nějaký, který uletěl z Koločavy, ale potěšeně hlásím, že jsem si svůj osobní festivalový úkol splnil. Co vy?

Cvičení ve lhotejně hovadskosti

Líná festivalová sobota dopoledne. Ve sborově se spalo, nikde moc nikdo. Vylezl jsem s kávou k zadnímu vchodu a zahlédl kamarády. Přišel jsem se družít, ale něco bylo divně. Že vypadal Besta poněkud jetě, to by mě možná samo o sobě tak nepřekvapilo. Možná ani to, že měla Lejča krapet ušpiněné tváře. Těžké popáleniny na Barčině obličej už mě docela vyděsily a neuklidnilo mě ani to, že se vlně usmívala a šířila dobrou náladu, protože v tom by Báře podle mě nezabránily ani mnohem těžší popáleniny. Pochopil jsem nicméně celkem záhy a celkem bystře (alespoň v mezích možností pokročilého festivalu), že se chystá terénní simulace hromadné nehody pro seminář první pomoci – a když už jsem se tak přichomýtl, dostal jsem za úkol stoupnout si k silnici a uklidňovat případné znepokojené kolemjdoucí.

Nezávidím v té simulaci role nikomu: ani představitelům zraněných, ani (to už vůbec ne) seminaristům, kteří to měli opravdu setsakra složité. Rád bych ale využil tiskového prostoru, který jsem si sám udělil, a důrazně prohlásil, že jsem také trpěl. Role lhotejného hovada, které idylicky upíjí kafe, poklidně se rozhlíží po okolí a spokojeně se usmívá, zatímco se zpoza plotu ozývají výkřiky bolesti, děsu, zmaru a všeobecné apokalypsy, není vůbec příjemná. Publika nebylo mnoho, ale bylo – a nadto člověk neví, kolik lidí se třeba dívá z oken paneláků.

Cvičení probíhalo ve dvou skupinách. První jetí mi připadalo nekonečné, druhé (delší) jsem stopoval. Dvanáct a půl minuty. V obou případech byl můj herecký výkon v roli lhotejného hovada s kafem vnějškově konstantní, ale z hlediska vnitřně hmatového prošel proměnou. Ve chvíli, kdy začalo být z výkřiků jasné, že seminaristé už zavolali fiktivní sanitku a ta že už je na fiktivní cestě, neproměnil jsem na výrazu ani řiť, ale pocitově jsem se dostal do role člověka, který s obdivuhodným stoickým klidem (a zvolna chladnoucím kafem) nepanikaří a vzorně vyhlíží příjezd záchranářů.

Nejznepokojenější kolemjdoucí se zastavil asi na minutu, takže to nikdo nepostřehl a nedocenil, ale o to sebejistěji mohu tvrdit, že bych si za to průběžné jednání v situaci aspoň nějaké to čestné uznání zasloužil.

Michal Zahálka

Krajina nad fjordem

Recenzi na NIC Děti v ohni jsem začal rozvahou na téma, jak se festivalové programy samy skládají do dramaturgických linií a jak je letos zjevné téma chmur a nihilismu. Ani jsem při tom nepomyslel, že tuhle nihilistickou linku posílí ještě Norwaytoday, ačkoliv jsem inscenaci už jednou viděl před rokem krátce po premiéře v jejím pražském domovském prostoru Eliadovy knihovny Divadla Na zábradlí.

Udělala na mě dojem tehdy a udělala na mě dojem i dnes. Tehdy jsem měl mnohem koncentrovanější, intimnější a výtvarně čistší zážitek z opravdu hodně sevřeného tvaru, dnes mi přišlo, že toho docela dost uniká do provaziště a že tu intimitu vlastně narušuje i skříň s odloženými rekvizitami, která byla sice někde v dálce, ale pořád v dohledu. O to víc jsem ale musel smeknout před soustředěností výkonů Koralíny Baňkové a Vojtěcha Machuty, kteří si i bez toho komorního pokojíčku dovedou poradit.

Chvála jejich herectví hojně zazněla i v diskusi, a jelikož jsem ji zapisoval, vím, že je i v zápisu, a tak ji nebudu o moc víc zmnožovat – a ježto se pokládám téměř za přítele souboru, dopustím se toho, co si tak přátelé někdy (mylně) myslí, že si můžou dovolit, a vyslovím taky nějakou tu pochybnost. Volbě Bauersimova textu rozumím tematicky (ostatně jak už bylo řečeno, i tenhle festival dokládá, že existenciální krize u lidí různého stupně mládí je jako téma nějak ve vzduchu), rozumím i poeticky, že a jak lákavá je ta abstraktní širá krajina duší nad fjordem (taky se mi zdá, že ta inscenace moc hezky pracuje s napětím mezi abstrakcí a realismem), ale stejně si nad tím textem kladu otázku.

Na diskusi padala slova o tom, zda není ten text trochu repetitivní a zda by nebylo na místě škrtnat. Já myslím, že i to, jak se v něm témata vrací, má svůj smysl, a hodně jsem dnes přemýšlel o komorních hrách Josefa Topola, třeba o podobně existenciální Kočce na kolejkách, která má sice jinou výchozí situaci, ale vlastně velice obdobně otevřený konec, v němž se taky nedozvíme jistě, jak to s Évi a Vénou dopadne. I Topolův dramatický jazyk se cyklí, jenže právě jazyk je u Topola velkým nositelem poetiky, ba vlastně i dramatická – je to moje osobní nemoc z povolání, ale tento text v tomto překladu mi připadá spíš jako nositel témat, než jako dramatický aktér sám o sobě.

Kdyby měli dva herci těchto kvalit v textu ještě třetího schopného spoluhráče, měl bych z toho celého ještě větší radost – ale díky neokázalému, leč uvědomělému režijnímu gestu Michaela Simandla a díky oběma hercům je první inscenace souboru Dotečky nepochybně potěšující už teď.

Michal Zahálka

Dotečky: Norway.today byla jednohlasně láska

Jak vznikl váš komorní soubor?

Michael Simandl: Před dvěma lety jsme s Radarem byli na Přemostění s inscenací Pomeranč. Pak jsme jeli zpátky do Prahy a řídil Vojta Machuta, vedle seděla Koralína Baňková a já jsem seděl vzadu – a oni se mezi sebou začali bavit. . .

Koralína Baňková: To už jsme si to jenom stvrdili, protože ten nápad vznikl prostě ve dvě ve tři ráno přímo tady na baru.

MS: Jako všechny dobrý nápady, ano.

KB: Tady na baru jsme si s Vojtou řekli, že spolu hrozně moc chceme hrát, a já jsem nějak interně věděla tajemství, že Míša by si chtěl vyzkoušet režirovat, takže jsme se s Vojtou rozhlídli kolem a šli za Míšou, jestli nás dva bude režirovat. A potom v autě jsme jeli shodou okolností taky my tři, tak jsme si jenom potvrdili, že ten nápad z noci je proveditelný a že to furt platí.

Jak jste se dostali do domovského prostoru Eliadovy knihovny Divadla Na zábradlí?

MS: My jsme hrozně dlouho hledali prostor, kde bychom mohli hrát, věděli jsme dopředu, že chceme spíš black box než typický kukátkový jeviště. Zábradlí jsem se dlouho bránil, protože jsem nechtěl, aby to byla nějaká protekce, když tam pár lidí znám, ale Lukáš Křížek, který tam pracuje, za mnou přišel a říká, že to fakt je nejlepší místo, a já jsem si uvědomil, že to je asi opravdu pravda. Podmínky tam jsou nejlepší, co jsme z těch různých variant měli – a navíc, když to trochu přezenu, si trochu krademe slávu toho divadla, když tam můžeme hrát.

Jak dlouho už to hrajete?

MS: Premiéru jsme měli loni v únoru, pak jsme měli tři reprízy do konce sezóny, protože když se to daří, hrajeme většinou jednou měsíčně. V nové sezóně jsme měli první představení v lednu, protože tam byly různé nemoci, takže se to muselo rušit. Dali jsme si pár zájezdovek a teď to byla sedmá repíza.

Eliadovka je hodně sevřený, intimní prostor, i ve srovnání se scénou tady na jevišti. Kde jste hráli jinde, když mluvíte o zájezdech?

KB: Hráli jsme v Libochovicích na kukátkovém jevišti s tím, že diváci seděli pod jevištěm, ale už předem jsme věděli, že intimnější prostory tomu sluší víc. Tady v Mostě je super, když jsou diváci s námi na jevišti. Pak jsme ještě hráli v Kralupech, tam jsme hráli v klubovně, kde je to prostorově podobné jako Eliadovka.

MS: I v těch Libochovicích s tím diváci šli, jenom byl ten kontakt trochu vzdálenější.

Jak jste hledali a jak jste našli tenhle text?

MS: Když jsem se vrátil z toho Přemostění, kde vznikla ta myšlenka, tak jsem se hnedka podíval do své škatulky textů a začal jsem si říkat, tak pro dva herce, co by to tak jako mohlo být? Objednal jsem si pár textů z Aura-Pontu nebo z Dilia, dostali jsme tipy od našich kamarádů... Přečetl jsem třeba dvacet textů pro dva, z toho jsem dělal nějaký užší výběr a potom jsme si asi pět textů přečetli po kavárnách.

KB: Norway.today jsme četli jako první a byla to jednohlasně láska.

Ta hra je docela stará, řešili jste, jak třeba zestárl svět internetu, kde se ti dva potkají?

MS: V tom textu jsou poznámky, že mají používat počítač a kameru. Už jenom to jsme posunuli na smartphone a do modernějších dob. Co se týče internetu, tam jsem taky něco škrtal, byly tam pojmy, který se dnes už nepoužívají, a ani ty chatroomy už, pravda, moc nejsou. Snažili jsme se to posunout, aby to nevypadalo, že to je před dvaceti lety. Chtěl jsem, aby se to mohlo stát i dneska – což je hrozný takhle říct, když je to reálný příběh. Nemáme to zkrátka dobově úplně zasazené.

Michal Zahálka

Ty vaše hamletoviny

Začněme hádankou:

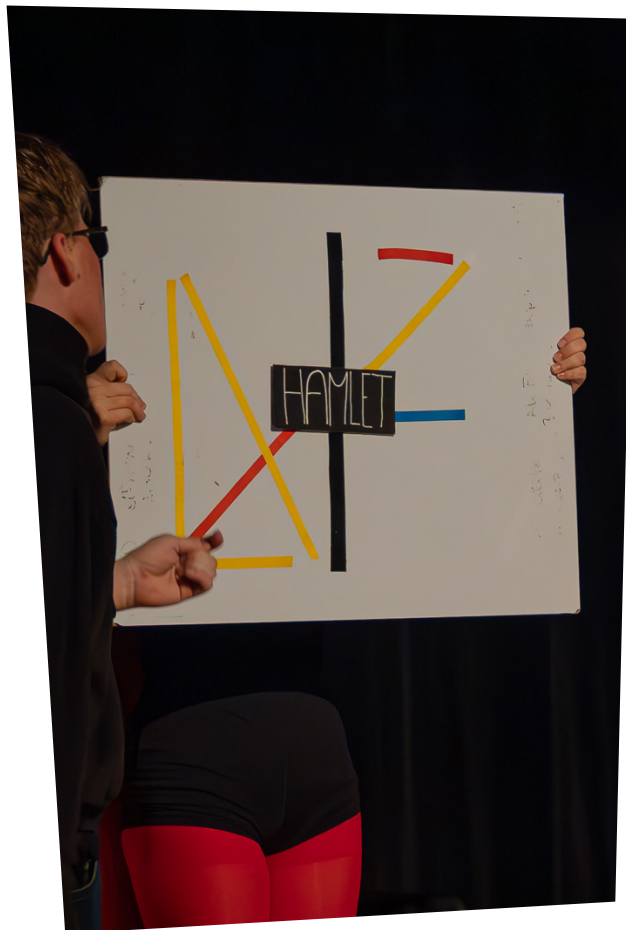
Poznáváte nejcitovanější Hamletovu repliku? Hádanka to není z mojí hlavy, ale z hlubin internetu, kde podobných dalších najdete nespočet. Parodické či travestijní přístupy ke kanonické literatuře nejsou nic neobvyklého, a dokonce i v gift shopu londýnského Národního divadla je k zakoupení prostírání schematicky zobrazující jednotlivé vraždy (a případné jiné skony) z Shakespearových tragédií. Je to přístup jednoduše zábavný, střet vysokého a nízkého, jak to máme rádi. Inscenace souboru KUK/KUKačky s enigmatickým názvem Zatřes hruškou je další příspěvek k této disciplíně, a to povedený.

Přitom vsadit na to, že si budeme prostě dělat srandu z všeobecně známých tragédií, není záruka úspěchu. Vybrat si právě ty nejprofláklejší pasáže Shakespearových her v sobě obsahuje zásadní úskalí – jak je inscenovat? I pro profesionální tvůrce je to oříšek – jak si poradit se všemi těmi šermířskými zápasy, aby to dnes nebylo trapné? A právě to se KUKačkám mnohdy vyložené dařilo, nahradit flerety hrami, tedy vlastně jakýmsi metaforickými zápasy, je skvělý nápad, stejně jako židličkovaná hašteřících se zamilovaných ze Snu noci svatojánské.

Problémem této zábavné shakespearovské medley je nedůsledný, navíc těžko uvěřitelný rámeček. Opravdu je možné psát test pouze z Hamleta? A opravdu mladí lidé dnes říkají, že dostanou z testu „čtverec“? Proč se dívka nejde jednoduše učit sama, když její bratr má v Hamletovi evidentně hokej? Co se píše v té zmatené učebnici? Rámeček někdy zavádí klíč, který se ale časem rozplyne – bratr dívce poradí, že si musí děj a okolnosti tragédie „převést do svého jazyka“, načež spolu postavy chvíli komunikují civilním způsobem, který ale vzápětí opouštějí a vracejí se k veršům. Stejně tak mi není jasné, proč dívka dostane špatnou známku, zejména když se jí i při psaní testu zhmotní renesanční tanečníci v barevných punčochách a šortkách, tedy k čemu vlastně celá tahle horečná jízda Shakespearovými tragédiemi byla.

Na druhou stranu i tento chaos má v některých chvílích svůj půvab, třeba když se nad nebožtíky stojící představitelka Romea dozvídá, že je vlastně Horatio. A tu je ještě třeba říct, že zásadním plusem inscenace je také kultivovaný (ale zase ne moc) jevištní projev KUKaček. I díky tomu se mi Zatřes hrušku zdá jako ideální program na sobotní odpoledne. Šla bych zas.

Kateřina Prášilová

KUKačky: Shakespeare byl borec

Co vás inspirovalo k práci na Shakespearových tragédiích?

Celý to vzniklo tak, že jsem se učila se svojí mladší ségrou, psala test ze Shakespeara a jeho her. A přesně tam se stalo, že z toho byl hrozný bordel. Dělali jsme si z toho srandu, bavili jsme se o tom, že v tom vlastně všichni máme trochu bordel a že by nás bavilo se na tohle téma víc zaměřit.

A když jste se potom tomu věnovali, tak vás to opravdu bavilo?

Mega nás to bavilo.

Načetli jsme ty hry, byli jsme v tom ponořeni. Na Shakespearovi je super, že čím dýl v tom člověk je, tím víc věcí nachází. A říká si, ale jak ono to vlastně tady je, jak vlastně třeba ta Ofélie zemřela. Je to takový sporný, že Gertruda ví hrozně přesně, co se vlastně s tou Ofélií stalo, a to je takový podezřelý. Objevují se furt nový a nové věci.

Podle mě nás taky to hodně bavilo kvůli tomu, že jsme měli strašně volnou ruku. Ze začátku jsme měli dost času, mohli jsme si všechny ty hry projít.

Viděli jste při přípravách taky nějakou inscenaci Shakespearovy hry?

Já ne, abych nebyla ovlivněná, přijde mi pak škoda, když mám pocit, že něco přebíráte z toho, co jste viděli. Spíš jsem četla.

Ale koukali jsme na přednášky od Hilského. To bylo super.

Byla jsem na Romeovi a Julii, ale když jsem věděla, jak to skončí, trochu mě to začínalo nudit a řekla jsem si, že fakt nechci, aby takhle dopadlo naše představení.

Cítím z vás velké nadšení. Když se o tomhle učíte ve škole, dovedete to ve vás probudit stejnou vášní?

Ne. Vůbec!

Většinou se to bere tak, že jako Romeo a Julie je milostný příběh o dvou, co konci umřou. And that's it.

Ve škole je to obecně hrozně nezajímavě pojatý.

Ale ne všichni! Nemůžeme nesnášet všechny učitele češtiny, některý jsou fakt výborní.

My jsme začali brát Shakespeara potom, co už jsme měli rozpracovaný tomhle představení, a jak moc jsem byla v tom ponořená, tak mě to bavilo i v tý hodině.

Já jsem ve škole udělal takovou v podstatě přednášku.

Jo, to jsem dělala taky! O velký přestávce jsem si půjčila fixu na tabuli a spolužákům jsem vysvětlovala Hamleta.

Já jsem si uvědomila, jak moc je Shakespeare nadčasový, když jsem začala číst ty hry a víc nad nima přemýšlet, což mi přijde, že nám ve škole neukážou. Nacházela jsem najednou různý jiný významy. Třeba Shakespeare mohl chtít říct, že by se rodiče neměli plést dětem do vztahu, což na tu dobu bylo hodně nadčasový.

Shakespeare byl borec.

(KUKačky se používají do analýzy Shakespearových témat a jejich důležitosti i v současné době, která byla sice strhující, ale zdaleka přesahuje prostor nám vymezený. A mimochodem – po celou dobu rozhovoru zvládají mastit karty.)

Kateřina Prášilová

Poezie pustoty

V inscenaci OSTRO:VY jsme se potkali tváří v tvář s panoptikem zajímavých objektů, ale zejména osobností. Celkem zavádějící zmínka díla Pán much v anotaci nám možná vyvodila očekávání inscenace díla, jeho motivy jsou však vzápětí přetransformovány v průzkum individuálního prožitku samoty. Poté se formou experimentální stínohry a prací s objekty naturálního i syntetického charakteru noříme do myslí obyvatel pustých ostrovů, jak přírodních, tak městských. Konkrétně přechod k městskému tramvajovému ostrovu je znázorněn pomocí stojanu na letáky, který nám nabízí nejen krásný vizuální, ale i excelentní rytmický vjem. Přestože se nejedná o dlouhé představení, tato kratší metráž nám přijde velice slušivá pro „zdivadelněnou poezii“. Zejména působivá a dynamická náтура první poloviny inscenace z nás udělala souputníky korábu samoty. První várka osobních promluv postav nás ohromila, kdežto v druhé půlce proslovy ztrácely jistou údernost, ale i vizuální působivost. Stále jsme ale zástupci názoru, že inscenace bravurně zvládá surrealistické principy a práci s metaforou. Kostra matrace je velice funkční rekvizita, která znázorňuje písčiny ostrov, jeviště rozklepané trémou a na závěr odplouvající koráb.

Lucia Jacková a Diviš Novák

Divadlo Vydýcháno: Původně tam bylo daleko více věcí

Jak jste se dostali k předloze Pán much?

Matěj Kabiček: My jsme se tomuto textu začali věnovat už minulý rok. Chtěli jsme nějaký dystopický román. Nakonec jsme si vybírali mezi Koncem civilizace od Aldouse Huxleyho a Pánem much od Williama Goldinga, načež jsme se rozhodli pro lehké abstraktní zpracování Pána much. Na začátku letošního roku jsme řešili, jak bychom v rámci úprav této inscenace pokračovali dále, protože tematicky se nám to zamlouvalo a abstrakce taky, což trochu souviselo s tím, že nám představitel hlavní postavy Jacka odešel ze souboru. Naše vedoucí na začátku roku ještě napsala jednomu bývalému studentovi, Davidu Fickovi, zda nemá zájem se zapojit – a on souhlasil.

Anička Kazdová: David nám vymýšlel různé hry nebo aktivity související s tématem. Například napsat v rámci pěti minut cokoliv, co nás napadá ve spojení se slovem „ostrov.“ Bylo to hodně impulsivní, proto se tam vlastně mluví i o ostrůvku na silnici.

Kdo přišel s nápadem zapojení stínohry?

Nela Fialová: My jsme původně chtěli hrát na arénu, ale potom jsme došli k tomu, že i stínohra by mohla být vizuálně zajímavá. Chtěli jsme zkusit něco bližšího klasickému divadlu.

Podle čeho jste vybírali předměty/rekvizity, které jsme v rámci představení mohli vidět?

MK: David nám pak řekl, že se máme jít podívat do našeho divadelního fundusu a vybrat si něco, co nás zaujalo. Následně jsme je všechny hodili na jednu hromadu a rozehrávali jednoduché improvizace. Původně tam bylo daleko více věcí. Dráty, vypínače, velká kovová vana, hrnec atd. My jsme je nepoužili, jelikož jsme našli lepší alternativy.

AK: Zároveň jsme se rozhodovali i podle toho, jak by předměty vypadaly během stínohry. Zjistili jsme, že některé věci se do ní vůbec nehodí. Třeba ta vana.

(smích)

NF: Když jsme v procesu zkoušení upravovali text, tak se nám s tím už automaticky propojovaly nějaké předměty. A pak ještě jaký zvuk s nimi jsme schopni vytvářet.

Milan Hábl

Díky

Rozhovor s Filipem Kardou se mi bohužel nepodařilo uskutečnit, než odcestoval.* Přesto bych rád sdílel svou zkušenost z jeho workshopu, který se pro mě stal jedním z nejsobitějších zážitků letošního festivalu.

Už samotná anotace naznačovala, že půjde o pokus narušit binární pohled na meditaci a improvizaci – tedy opustit představu meditace jako pasivního „vypnutí“ a improvizace jako bouřlivého snění za účelem rozesmát diváky. V praxi jsme však byli všichni – včetně mě – hluboce konfrontováni s vlastními předsudky. Workshop postupně vedl k překvapivému prolnutí obou principů: ke stavu, kdy klid a impuls přestaly stát v opozici, ale začaly se navzájem prostupovat.

Za nejsilnější moment považuji dvacetiminutovou improvizaci, která vznikla zcela organicky. Byla tichá i naléhavá, obrazná, symbolická – a přitom naprosto přirozená. Vystávala z témat víry, volby vlastní cesty, očisty mysli, manipulace i naprosté nezávislosti.

Tímto krátkým ohlédnutím na poslední tři dopoledne strávené na workshopu Filipa Kardy, chci poděkovat za rozšíření obzorů.

Diviš Novák

** Pozn. šéfredaktora: Nemůže za to Diviš, můžu za to já, protože jsem si pozdě vzpomněl.*

Absolutního ticha nelze dosáhnout!

Klášterecký divadelní soubor Divadélko pod ZUškou, který mimo jiné svou letošní účastí na PřeMostění dosahuje pomyslného hatricku, přijel do Mostu se svou činoherní adaptací rozhlasové hry Tiché šlapací království pocházející z dílny známého českého dramatika a scenáristy Zdeňka Svěráka, který ji napsal v období šedesátých let minulého století. Nutno podotknout, že hra byla v přelomovém roce 1968 komunistickou vládou zakázána, protože pravděpodobně mohla někomu připomínat tehdejší Československo.

Bylo nebylo jednou jedno království, v němž žil jeden král, který z celé duše nenáviděl hluk, a tak muselo být všude absolutní ticho. Kdo by se jen opovážil tuto vyhlášku porušit, čekalo by ho vězení. Taky se tam hodně obyvatel za nesmyslných okolností ocitlo. Jen vzájemná láska mezi schopným elektrikářem a princeznou dokázala přerušit toto nelidské šílenství.

Celým příběhem nás také provází sympatická reportérka Kabelová s deskami, které je možno s jistým odstupem vnímat jako odkaz na koncept forbinových přednášek předcházejících představením od Címrmanů.

Soubor s obsahovou rovinou díla pracuje poctivě a uvědomuje si aktuálnost základního tematického rámce, tedy zápletku věnující se intrikám jedinců na vyšších politických pozicích nebo nezodpovědnému zneužívání svých pravomocí. I když je námět pohádkového a absurdního rázu, v podání kláštereckého dramataku dochází k přirozenému a nenucenému akcentování skutečností naší reality.

Svěrákova díla jsou příznačná především svým slovním humorem, který opravdu nelze jednoduše ignorovat nebo jen tak překračovat a brát na lehkou váhu. Herci si jsou vědomi mnoha těchto komických situací, přesto jsou jen některé plně zdůrazněny. Jejich zanikání může souviset s absencí energie a odbytou prací s timingem v hereckém projevu některých představitelů nebo představitelk. Tempo se průběžně střídá, nedochází k monotónnosti, avšak nelze opomenout zbytečně dlouhé přechody nebo přestavby mezi jednotlivými výstupy. Některá hudební čísla pevně drží a jsou znělá, avšak rytmizaci některých monologů s hudební esencí je potřeba dočistit.

Osobně oceňuji, že se soubor rozhodl nevsadit na tradiční poetiku spojovanou s Divadlem Jára Cimrmana, s nímž se osobnost Svěráka pojí, ale pokusil se o vlastní autorské uchopení tohoto dramatického textu.

Milan Hábl za poslechu písně Šel nádražák na mlíč

Chtěli jsme něco, na čem bychom se mohli vyřádit

Proč zrovna rozhlasová hra *Kolo se zlatými ráfky*?

Zuzka Kocumová: Tenhle konkrétní text nám donesla naše režisérka a pedagožka Olča, protože podle ní má nějaký přesah a určitou hloubku, a nám se jednoduše zalíbil. Text jsme si upravili a tvořili různými improvizacemi.

Setkali jste se už někdy před tím s tvorbou Zdeňka Svěráka nebo poetikou Divadla Jára Cimrmana?

Anna Směšná: Podle mě to bylo naše poprvé. My jsme stáli o nějaké dílo, na kterém bychom se mohli vyřádit, ale aby to zároveň nebylo jen něco povrchového, a my měli pocit, že ten text dokáže něco hlubšího sdělit.

Dělali jste už v minulosti něco podle předlohy?

Veronika Palátová: Před minulým rokem jsme se věnovali románu *Ten, kdo stojí v koutě* od Stephena Chboskyho. A ještě před tím byly nějaké autorské projekty.

Vojtěch Kučera: Ještě bych doplnil, že někteří z nás, co si prošli tou autorskou inscenací, jsme se po prvním odehrání shodli na jakési primitivnosti onoho tvaru, a měli bychom si na sebe klást větší nároky. *Ten, kdo stojí v koutě* byl opačný příklad, jelikož to pak podle nás bylo až moc velké sousto.

Jak jste se popasovali se slovním humorem?

Ema Matějáková: Mně osobně se ten humor zamlouval. Někaké pasáže jsem museli upravovat, protože nám nepřišly relevantní v rámci naší úpravy textové složky.

Milan Hábl

Meditace nad slovanskými kořeny

Stejnak tak jako stará chalupa zapáchal dnes divadelní sál duší. Peřina nasáklá krví, voňavá temena hlav malých dětí, krásy na pastvě, to jsou obrazy, které nás nohama poutají k trávě a hlavy vysílají do oblak. Marmeláda se začíná vařit v pět ráno, mnozí z nás v pět ráno vstávají a spěchají na zastávku za kovovým vozem s nadávkami mezi rty, ale ani přes difuzi našich slovanských kořenů do rozsáhlejších světových záběrů si nemůžeme pomoci a meditujeme nad nimi. Většina z nás si drží blízko u srdce příběhy našich prarodičů – vždyť právě český Banát je perfektním obrazem zdánlivě ztracené československé čistoty, protože tam je tento duch stále naživu. Pro nás dva je téma inscenace vzhledem k osobním poutům jak k českým, tak k východoslovenským babičkám strašlivě blízké.

Z Leony Houdkové vyzařuje kouzlo, které se mezi davy všedních dnů často vytrácí. Je to ale nesmírná škoda, jelikož když máme šanci na ni klidně jenom na vteřinku déle zaměřit pomyslná jevištní světla, je patrné, že těchto křehkých, ale vypravěčsky nejmocnějších hlasů ke krásnému životu potřebujeme více. Podávání mléka nebo jakési hostie hned v úvodu nás vítá mezi objekty, jako jsou zlatý rám, boty malé i velké, hromádky slámy a samozřejmě v tomto ročníku ikonické kýbly. Promítané segmenty a umírání postavy manžela jsou hudebně doprovázeny akordeonem, který slouží jako plíce, manželovi dokonce poskytl i poslední výdech. My však budeme dychtivě čekat na další projekt s tak mocným zásahem. Děkujeme.

Lucia Jacková a Diviš Novák

Leona Houdková: Je dobrý celý den vařit marmeládu

Řekni mi něco o té cestě, kterou jsi absolvovala.

V září jsem jela do Banátu na pracovní stáž a byla jsem tam do konce ledna. Primárně jsem tam dělala volnočasové aktivity s dětmi a prvotní impuls, proč tam vlastně jet, byl, že jsem chtěla někam jet. Moc jsem nevěděla kam a pamatuju si, jak jsem seděla na posteli na Žižkově, moje spolubydlící si zrovna vybrala, že pojedou do Srbska, a Alex, učitel z Eibentálu, zrovna uveřejnil, že někoho hledají. Tak jsem si říkala, že pojedu do Banátu, jezdila jsem tam na festival a mám to tam hrozně ráda.

A dovedla bys říct, co tě tam tak táhne?

Těch věcí je víc, jsou lidi a zpětně musím říct, že úplně miluju tu krajinu. Je to jiný, není to tam zastavěný, Svatá Helena je u Dunaje. Je to takový klidný, zároveň větrný kraj.

Není to dávno, co ses vrátila zpátky. Jak ten návrat prožíváš?

Jak kdy. Vrátila jsem se do Prahy, což nebylo úplně taktický, protože z dvou set lidí v celé vesnici jsem se přesunula do totálního frmolu. Takže mi chybí klid. Na základě toho jsem si uvědomila, že chci do budoucna do klidu, ale zase jsem trochu ráda, že jsem ve frmolu. Tohle mám střídavý a chtěla bych v tom najít balanc. Ale tam jsem měla možnost najít si úplně klid. Je dobrý celý den vařit marmeládu nebo jít s krávama na pastvu.

A ta myšlenka, že bys ze své cesty chtěla udělat divadlo, přišla kdy?

Když jsem tam jela, říkala jsem si, že bych chtěla udělat pohádku pro děti, protože mi připadalo, že to pro mě bude nejzábavnější cesta. A potom, když jsem nad tím přemýšlela, jsem si říkala, že prostě asi zpracuju, to, co jsem v Banátu zažívala, ať už to bude pro děti, nebo pro dospělé. Už poslední měsíc tam jsem měla čas se věnovat svým zážitkům, začít je pomalu tříbit a přemýšlet, o čem bych chtěla divadlo mít.

Byla to tvoje první inscenace, kterou sis dělala sama, respektive bez Brambůrků? Jaký to bylo?

V něčem bylo fajn, že si člověk sám může orientovat čas a další věci podle sebe. A zároveň chybí to, že člověk s někým může sdílet a dál rozvíjet nápady, není to taková smršť nápadů. Je to pomalejší proces a trvalo mi to mnohem dýl, ale pamatuju si, že v Banátu jsem si dělala takovou první zkoušku a to jsem měla takovou hezkou flow. Dokázala jsem se do toho dostat, ale jinak sama neumím zkoušet tolik naplno.

A co paní Anna, jejíž příběh vyprávíš? Kdo to je?

Je to paní, se kterou máme stejný brečící problém, prostě furt brečíme. Ona říká, že jí to diagnostikoval i doktor, že je hodně přecitlivělá. Já taky často brečím, i proto o ní vyprávím, vždycky když ji vidím, jsem tak zvláště citově rozpolozená. Převážně jsem byla s její snachou, učila jsem jejího syna a vodily jsme její krávy. A paní Anna k nim hodně chodí, takže tam jsme se s ní vždycky potkávaly. Nikdy jsem ji nebyla navštívit samostatně, vždycky jsme se setkávaly v té rodině anebo v kostele. Ona je baptistka a já jsem tam začala taky víc chodit do kostela.

Zůstalo ti něco z tohohle pomalejšího životního tempa?

Musím říct, že se mi to v Praze hodně rychle ztrácí. Ten koloběh je hodně rychlý, už je prostě zase sobota. Do budoucna bych hodně chtěla žít v komunitnějším světě, budu znát své sousedky anebo sousedy, a když nebudu mít chleba, tak mi nebude vadit za nimi zajít.

Jaké to je dojit krávu?

Je to fajn a vůbec to není jednoduchý. Lidi, který to umí, mají ten proud a jedou, a nám trvalo vážně dlouho nadojit jednu krávu. Všichni si říkají, že to je jednoduché, že prostě jenom mačkáš. Já taky zas tak dobrá nejsem. Záleží i na vztahu tý krávy s člověkem. Když dojdeš růčo, jde o to, jestli ona už zná ty ruce a ty ruce už taky vědí. Jedna paní nám vyprávěla, že třeba některý fakt nedají, že když to necítí, tak se zatnou. Je to proces, ale velice hezký. Pamatuju si hezký moment, kdy jsme dojily a zpívaly, zpívání je pro ně dobré.

Kateřina Prášilová

Pravidla znáte. Odborně desinterpretované výkřiky. Všem se omlouváme.

Dotečky: Norway.today

DHQP: Líbilo se mi, jak to bylo intimní. Cítila jsem se, jako bych tam byla sama, hrozně mě to těšilo. Sedělo mi, jak tam byli dva herci.

Štefan Foltán: Jak to šlo pomalu, aspoň jsem měl čas vnímat, jak přirozeně, pomalu se sblíží. Užíval jsem si to.

DHQP: Hru jsem znal a tématem je pro mě sebevražda. Přišlo mi, že tady bylo víc zvýrazněné téma jejich vztahu. Přišlo mi, že ze strany té ženy je to toxický vztah. Byly tam dva hlasy: mužský smířený, rozhodný, ženský spíš sebelibostivý.

DHQP: Hru jsem neznala. Jakmile jsem zjistila, že tématem je sebevražda, docvaklo mi, jak to skončí – což mi bylo zpětně viděno trochu líto.

Štěpán Pácl: Na té inscenaci je vidět velká zkušenost, poučenost, vědomí, že se musíte nějak vypořádat s realismem a udělat z toho obraz. Herecky je to skvělý, krásně na sebe slyšíte, momenty nečekaných chyb to krásně ukazují. Daří se vám zpřítomnit mnohost myšlenek. Ta hra je zrádná v tom, že je to jedna situace, která se rozehrává na velké ploše. Má to nebezpečí linearity, kterou se snažíte narušit. Když navážu na očekávatelnost konce – mám pocit, že si postavy hodně idealizujete. Myslím, že dáváte hodnotu tomu, že mají promyšleno to, co říkají. Jako by to bylo výsledkem hlubokého nahlížení na sebe sama. Když se postava vystaví takovéhle mezní situaci, tím, co říká, ještě něco říká na sebe. Myslím, že postavy v té hře jsou víc překvapované. Kdyby to mělo bezprostřednější projev, ještě víc narušíte tu linearitu. Kdyby to byla ještě víc komedie, bylo by to zajímavější, byť se to k tématu zdánlivě nehodí.

Alena Zemančíková: Zkusím to říct připomínkou k jedné situaci. V situaci, kde ona sklouzne a on jí nepomáhá, to může mít dvojitý výklad. Buď to ona na něj hraje a on si říká, že když ona spadne, dobře to dopadne, nebo to on taky hraje na ni a ví, že jí nakonec ruku podá. To vy ale nehrajete. To když vyložíte, bude to situace osvětlující, jací jsou to lidé.

Hana Malaníková: Celou dobu mě to bavilo, šla jsem s vámi. Napětí není v aktu sebevraždy, ale v otázce, jestli se to bude oddalovat donekonečna. Podle mě to dobře neskončilo. Ocenila jsem ze začátku zážitky z civilního projevu, ale viděla bych tam příležitost pro nějaké kontrasty. Moc děkuju.

Jakub Hulák: Chci ocenit úctyhodný počín, sedmdesát minut to táhnout ve dvou, to je samo o sobě – jak říkám – úctyhodné. Spousta míst pro mě zafungovala, táhla mě. Zároveň jsem si říkal, že je to hrozně těžký úkol. Vnímám jsem, že by to chtělo mít pevnější oporu. Chci to demonstrovat začátkem, kdy tam hrdinka stojí, má telefon, je tam zvláštní deklamace, nevím, jestli to čte, nebo píše. . . To, jak to nastolíte, je pro mě ale neurčitě, nejasné.

Katarína Hitzingerová: Navázala bych na identifikaci se sebou jako s divákem. Já vám velmi fandím. Mladý muž má sympatický projev, který si pohrává s pauzami. V té situaci, která je vytvořená přes váš vztah, se neumím ztotožnit sama se sebou. Je pro mě trochu ztráta času to hledat, když na jevišti vidím herce a herečku, kteří vytvářejí atmosféru křehkostí. Tím, že je to konverzační drama, by to chtělo hodně škrtů, místy je to duplicitní. Dala jsem si smajlíky k situaci „klouže to“. Vidím prostříhanou bílou plachtu, tak bych vám doporučila promítat, co natácejí.

Michael Simandl: Ono to je od autora napsané v textu, ale já nemám rád projekce.

Štěpán Pácl: Jako byste šikovně a dobře řešili vnější podobu těch situací, v tom jste velmi úspěšní, ale kromě toho si je ještě třeba říct, co máme hrát. V on-line světě hrozí to, že když se dva potkají, nedopadne to dobře – to nabízí dynamiku té situace, abych byl pořád na pochybách, jestli mají šanci se domluvit. Vy trochu předpokládáte, že vědí, co dělají, a jenom si to ujasňují.

KUKačky: Zatřes hruškou

Štěpán Kňákal: Mně se moc líbilo, že je to průlet pro poznání Hamleta, což je hezký, ale matoucí mi přijde, že se to studentům motá s obrazy z jiných her. Ty mi ničí příběh Hamleta.

Marica Šišková: Přišlo mi to jako svěží koncept, mě bavily ty odbočky, bavilo mě dekódovat, do kterých her se odplývá. Nepřišlo mi to zbytečné právě proto, že mnohé děti v tom mají chaos, ve jménech, motivech, smrtích... Neříkám, že takhle si udělají pořádek, ale dostanou impuls.

DHŽP: Mně přijde dobré, že i lidi, co mají načtené Shakespearovy hry, je můžou dekódovat.

Diviš Novák: Mně se ten chaos hrozně líbí. Bavilo by mě, kdyby se na konci potkaly postavy z různých her.

Štěpán Kňákal: U stínohry mě bavilo, že jsem snad poprvé viděl, co se děje s Poloniem.

DHŽP: S rámcem mám trochu problémy. Chtěla bych vyzdvihnout práci s barevností, mělo to hodně snový charakter, mám z toho hřejivý pocit.

Jakub Hulák: Velice záhy pochopíme, že je ten dvorečkový princip odůvodněný. Přesto jsem se nemohl zbavit pocitu, že je až příliš jednoduché, že se tam pokaždé vrací ten kluk a zmateně listuje. Přál bych si, aby to bylo důmyslnější. Říkali jsme si, jestli není větší potenciál v prolnutí světů. Tam nastalo zajímavé napětí. Já jsem možná moc uvažoval o tom, kam to půjde, ale říkal jsem si, že bude skvělé, když to vygraduje k nějakému prolnutí. Možná je v tom ale potenciál k dalšímu vývoji.

Katarína Hitzingerová: Doporučila bych osvětlit, proč se ten brácha pořád plete.

Hana Malaníková: Klobouk dolů, spousta práce, ohromná hravost, práce s náznakovostí, přijde mi, že jste obecně i ten verš zvládli skvěle. Těžké je držet rytmus a zároveň mluvit po smyslu.

Porota i plénum: Je nespravedlivé, že dostala čtyřku.

Alena Zemančíková: Mně na dramaturgii ukázek přišlo zajímavé, že je na tom hezky vidět i Shakespearova rutina, motivické podobnosti.

Štěpán Pácl: Cítím, že vás zajímá, co se v těch hrách odehrává. Ta zjednodušující forma Shakespeara nedehonestuje, protože vyprávíte strukturu toho příběhu. Otevíráte to nejbohatší, co v Shakespearovi je, a to je vyprávění příběhu. Dnes mnoho inscenací kolabuje na tom, že vyprávějí pocit, ale ne příběh. Mě těší, že ještě někoho zajímá.

Soubor: Prošlo to hodně změnami, mělo spousta tvarů. / Texty jsme měnili ještě včera. / Ještě dneska. / Ještě čtyřicet minut předtím. / Kostýmy jsme došivali dneska v noci. / Hodně se měnil i ten rámec sourozenců. / Máme v plánu s tím pracovat.

Divadlo Vydýcháno: OSTRO:VY

Tobiáš: Mně se to strašně líbilo, ale viděl jsem v tom takovou smutnou náladu. Asi jste se moc dobře nevyspali, žejo?

Hana Malaníková: Divadlo nemusí být veselý!

Diviš Novák: Pro mě je to osobní, sami jsme Pána much zpracovávali. Šel jsem na to s tím, že si oživím příběh, který znám, ale přišlo mi, že to funguje samo o sobě. Líbila se mi práce s předměty. Obdivuju rytmus. V první půlce pro mě byly hrozně silný přednesy. Na konci mě hrozně mrzelo to plátno – rozrušovalo mi estetiku toho obrazu, bylo mi to líto.

Anna Ryčková: Nečekala jsem propojení se zastávkou tramvaje, přišlo mi to moc pěkný.

DHŽP: Přišlo mi působivý, že to bylo panoptikum.

Hana Malaníková: Pro mě to byl velký zážitek. Jste každý jinej, každý za sebe, zároveň to ale hrozně dobře fungovalo dohromady. Nejsilnější moment pro mě asi byla taky ta tramvaj, tam se mě to dotklo. Když jsem zjistila, že už to skončilo, zaplavil mě intenzivní smutek, mám dojem, že se to nevyčerpalo. Chtěla bych vás podpořit k odvaze k intenzivnějšímu hlasovému projevu, abychom to slyšeli sebejistěji. Je dobrý, když to zaznívá naplno. Děkuju.

Štěpán Pácl: Já bych na tom chtěl vyzdvihnout, že oslovujete naše smyslové vnímání. My to pocítujeme ve všech různých rovinách. Pustili jste se do toho novátorsky, ale dobře respektujete strukturu. Byl to pro mě surrealismus: jiná skutečnost, kterou vytvoříte setkáním fragmentů skutečného světa, a pro nás každého to mělo ještě další významy.

Alena Zemančíková: Nechci opakovat, co už bylo řečeno. To představení má tu skvělou vlastnost, že na každého pravděpodobně zapůsobí jiný moment. Já jsem vám moc vděčná, že po výtvarné iluzi ostrova někde v moři se tam objeví tramvajový ostrůvek ve velkoměstě a katalog samot je rozšířený o tu nejhorší, což je samota uprostřed lidí. Jsme rádi, že jste sem vnesli jinou poetiku.

Jakub Hulák: Já si toho strašně vážím, je mi tenhle způsob divadla blízký i proto, že mi připadá, že současné mladé amatérské divadlo je chudé na práci s metaforou. Tady to bylo na práci s metaforou postavené, hrozně mě to baví a dával bych to za příklad i dalším souborům. Možná by se to dalo nazvat divadlem poezie, já jsem si to nazval jevištní básní. Nechtu napoprvé zdaleka všechny významy, ale tuším je tam, jako když čtu báseň. Bral jsem to, jako že se můžu nechat volně unášet. Silnější mi připadala ta první část. Tam, kde se říká texty a okolo létají předměty, to jakoby spadne. Dějou se tam zajímavé věci, ale v jednu chvíli bych ještě potřeboval, aby se něco změnilo. Taký chci ocenit práci se stínohrou.

Soubor: Když jsme řešili, co budeme tvořit, dostali jsme se k dystopickým románům. Možnosti byly Krásný nový svět od Huxleyho anebo právě Pán much. Jeden člen souboru nám odjel do Německa, takže jsme neměli Jacka – přemýšleli jsme, jak to pojmem, docela hodně jsme se v tom plácali, až nakonec Líba odněkud vytáhla kontakt na Davea a on nám s tím moc pomohl. Hodně to vznikalo okamžitými improvizacemi, třeba pět minut na to, abychom napsali text o ostrově.

Libuše Vrtišková Hájková: Hledali jsme jinou cestu k inscenování. Někteří jsou velmi zdatní sóloví interpreti, nabízely se různé techniky, jsem ráda, že se to potkalo s Davidem Fickem, mým absolventem, který teď končí na DAMU

Divadélko pod ZUŠkou: Tiché šlapací království

DHQP: Na mě to bylo moc hrané, přišlo mi, že to nebylo z vás. Moc jsem si to kvůli tomu neužívala.

Anna Ryčková: Já znám tu předlohu a připadá mi, že převádět rozhlasovou hru na jeviště je ohromně náročný úkol.

DHQP: Neznám předlohu, tak mě napadalo, jak dalece se to kopírovalo, kolik tam bylo invence. Očekával bych třeba nějakou aktualizaci, na něco to napasovat – třeba ten špicl a podobně.

Diviš Novák: Přistoupil jsem na to, jaký to bylo, že ve světě, kde je zakázáno být nahlas, chodí lidi v podpatkách a pořád dupou – přišlo mi to hrozně absurdní, přistoupil jsem na to a bavilo mě to už od první chvíle. Nevím, jestli jsem se smál všem vtipům, jak jsem se měl smát, ale smál jsem se upřímně.

DHQP: Mně se líbilo, jak jste pracovali s těmi štaflemi, na kolik způsobů jste je různě využili.

DHQP: Pro mě to byl asi jiný typ humoru, působilo to na mě jako pro mladší publikum. Přišlo mi, že to není přímo pro mě, ale to je s humorem občas těžký.

Alena Zemančíková: To je rozhlasová pohádka Zdenka Svěráka ze závěru šedesátých let, z doby, kdy v samých začátcích bylo Divadlo Jára Cimrmana a Svěrák s Čepelkou pracovali v rozhlase. Svěrák napsal několik vynikajících rozhlasových her. V tom textu je spousta jistě potměšilosti. Ty reálie dnes neplatí ani jedna – dnes už nejsou ty dřevěné sloupy, které bzučely, to vy už nemůžete pamatovat. Představa, že se sloupy kouzlem složí... Vlivem nějakého kouzla toho, jak to je natočené, tomuhle rozuměly i moje děti. Ta věc má velice osobitou poetiku přesazení pohádky do modernějších reálií – ale nedodržel tu poetiku, to z toho pak udělá absurdní divadlo, což ode mě žádná velká pochvala není. Kdyby se půvab té věci podařilo na jevišti nahradit jiným půvabem, tak ano, ale spíš se to nahradilo něčím, co podle mě moc záměrné nebylo. Když hrajeme o Tichém šlapacím království, měli bychom tomu věřit. Rozhlasové hry převádět na jeviště lze, dělá se to, není to zakázané, ale je potřeba najít na to fintu. Rádio má to kouzlo, že si věci jenom představujeme. Co s tím na jevišti?

Katarína Hitzingerová: Leccos, co se stalo, reportérka ještě řekne, hodně se tam zdvojuje.

Štěpán Pácl: Mám za to, že každé divadlo vzniká z potřeby něco říct, a že když si člověk volí nějaký žánr, volí s tím i nějaké téma. Přeskočím to, že je problematické si převzít text, který je vysloveně pro rozhlas. Vůbec jsem nevěděl, na jaký svět se koukám. Proč mi hrajete pohádku, o čem ji hrajete a jakým jazykem mi to vyprávíte. Šlo mnohem víc o to, jak ty situace zahrát, než co jimi říct. Když princezna plete text, je to proto, že je zamilovaná. Přitom vždycky, když zpívala chybu, koukala se do not – takže jsem zmatený a hrozně dobře se dozvím, že je zamilovaná do elektrikáře. Spousta věcí mi došla vždycky se zpožděním – tím způsobem, jakým se to hraje, nedostávám potřebné informace. V tom vězení probíhá dialog, který může všechny osvobodit, a ostatní vězně to vůbec nezajímá. Poslední věc k herectví: i když je to legrační pohádka, je potřeba dát si čas na to, aby to, o co tam jde, pro vás bylo závažné. Tím způsobem herectví se říká, že je to legrace, tak o moc nejde. Dobrá komedie je otázkou života a smrti.

Hana Malaníková: Kdybyste šli po příběhu, znamenalo by to podle mě odhodit naučenou představu o postavách, s jakou to hrajete. Odkrývat vrstvu po vrstvě, smysl po smyslu. Vrátila bych se k tomu předat příběh. Jednat v situaci. Charakteristika se tam potom druhotně vyloupne.

Alena Zemančíková: A v tom je velké úskalí z rozhlasu na jeviště. Vy se právem bojíte, že když budete na jevišti šeptat, nebudete slyšet, což je v rozhlase jedno. Ten text pracuje s výhodami rádia, nikoliv nevýhodami. Je tam toho hodně na domýšlení a uvědomění si, co musíte překonat.

Olina Rambousková: Počítali jsme s tím, že hrajeme pohádku, ale překvapuje mě, že v tom není cítit aktuální politický podtext.

Leona Houdková: Dělat se pořád musí

Tobiáš: Líbilo se mi to, bylo to kreativní, jen jsem nepochopil jeden přechod od zaražení sekery k tomu, že sis v dětství moc nehrála.

Diviš Novák: Hrozně mě to bavilo, bylo to vtipný, působilo to, že to hodně vzniká na místě. Všechno je to krásné, ale možná mi to přišlo až přeromantizované.

DHQP: Já s kolegou moc nesouhlasím. Myslím, že autorka věděla, že je to nějaká romantická představa.

DHQP: Celá ta kulisa je kolem zlatého rámu, to už nějaký romantický obraz figuruje.

Štefan Foltán: Já jsem to bral čistě pocitově. Vonělo mi to člověčinou, to mi úplně stačilo. Vyšel jsem odtamtud pohlažený po duši.

DHŽP: Bylo to zase nahlédnutí z jiného úhlu pohledu, jak může divadlo vypadat. Hrozně moc různých vjemů, dohromady mi to fungovalo, to bylo super.

Libuše Vrtišková Hájková: Přišlo mi to strašně drsný, ale ty to odlehčuješ svou křehkostí. Mě to hodilo do mého dětství, cítila jsem, že se začínám chvět. Ty svým naturelem všechno krásně zjemníš a přiblížíš tvrdou realitu tak, že v ní pak diváci vidí realitu.

Anna Ryčková: Mě to dojímalo, byla mi příjemná Lejčina poetika. Jen mě zarazilo, že když se rodily další a další děti, ty boty nebyly menší.

Jakub Hulák: Já jsem asi viděl, že ty děti rostou.

DHŽP: Takový detail: mátl mě přechod mezi tím, kdy hraješ historickou postavu a kdy jsi za vyprávěče.

Alena Zemančíková: Tohle ale není detail.

Libuše Vrtišková Hájková: Mrzelo mě, že tam je kolo od bicyklu. Já bych tam chtěla loukoťové.

Alena Zemančíková: Ta inscenace se usilovně brání sklouzávání do nějaké etnografické polohy. Nemá to být národopis. Kdyby to bylo loukoťové kolo, tak to je národopis.

Katarína Hitzingerová: Mluvíš o rumunském Banátu. Já patnáct let jezdím do Banátu srbského, odkud mám muže, a tam jsou ty věci velmi podobné, proto to pro mě bylo velmi citlivé. Ti krajané, kteří tam zůstali, žijí v chudobě, žijí z kukuřice a šípkové marmelády a úplně jim to stačí. Když chcete poznat člověčinu, můžete tam jet. To jsem si z toho odnesla, a děkuju.

Hana Malaníková: Mně to bylo velmi blízké, u nás na KATAPu takhle často vypadají autorské výstupy, které mají blízko k nějakému setkání. Nese to s sebou spoustu emocí. To, co teď řeknu, jsou návrhy možností, kudy by se s tím dalo pracovat. Má to tvar, má to začátek, prostředek, konec, funguje to, v lidech to něco vyvolává. Nabídnou jen nějaké možnosti. Máte velice křehkou, něžnou jevištní přítomnost. Je dobré přemýšlet o nějaké komplementaritě. Na mě to drsně nedýchlo. Nabízím perspektivu, jestli tam nejsou momenty, kde by na nás něco dýchlo. Váš půlroční pobyt asi nebyl složený jen z krásných momentů. Třeba bychom se mohli dostat ještě k něčemu jinému. Nevím, jestli je nutné tam mít tolik předmětů. Některé vyprávějí výborně, některé jsou trochu ilustrativnější. Některé nápady už jsem viděla, třeba to sekání dřeva.

Alena Zemančíková: Jenže ono je to propojené s dějem. Je to hrozně subtilní. Když se paní Anna sekla sekerou a vlezla si s tím do postele a já jsem si to úplně představovala, není tam to štípání samoúčelné.

Hana Malaníková: Já to zpřesním. Fakt, že máš sekeru v ruce a je tam špalek, který nestojí, to je dramatická situace. Vnitřní dramaturgie té věci by mohla být zajímavá otázka. Nejsem si jistá, jestli ten rytmus musí být takový a jestli by se s tím nedalo ještě pracovat.

Katarína Hitzingerová: V jednu chvíli mi myšlenky trochu utekly, chvíli to působilo jako přednáška.

Jakub Hulák: Bylo to pro mě hrozně příjemný, bavilo mě to, bylo to pro mě velice autentický. Jen jsem v průběhu čekal, že zjistím, že se dozvím, proč mi to celé vyprávíš. Že se dozvím, co je pointa příběhu – pak jsme došli, že je to ten domov, když vaří šípkovou marmeládu a zpívají tu hymnu. Zapadá to podle mě ale v množství motivů. Je to pro mě na pomezí storytellingu. Jenže kdybys jen stála a vyprávěla, taky budeš muset mít jasné, co nám chceš sdělit. Uvěřil jsem ti, žeš přijela z Banátu plná dojmů a máš potřebu to sdělit, ale to samotné sdělení se mi tam trochu ztrácí.

Štěpán Pácl: Já jsem byl nadšený, všechno důležité tady zaznělo a zbytek řeknu Leoně na baru.

Alena Zemančíková: Já jednu věc musím říct: Leono, udělej to pro mě, nepoužívej věty jako „život je o lidech“. Ta vazba v češtině neexistuje, je to mrcha a všude vleze. Moc prosím.

Štěpán Pácl: Škrtnuto na přání Aleny Zemančíkové.

Leona Houdková: Ta postava má být vstup do té Aničky, ale litám sama za sebe do Aničky a zpátky, nemám to tak ukotvené. Děkuju. Myslím, že jsem doma teprve chvíli, tak to na mě pořád ještě doléhá hlavně hezky.

Desinterpretoval Michal Zahálka.

Dramaturgie kýblu

Kdybych měl korunu
za každou inscenaci
s kýblem, není to bohatství,
ale znepokojivý trend ano.
— Mostecká Pravda

NEDELE 6. 4.

09:30 – 11:30 Tajemství zámku Scheiřburgů (Divadelní spolek Nové divadlo Mělník) / Velký sál

12:45 – 13:45 Záhada rudé růže (Divadlo Kdo se ptal z.s.) / Velký sál

14:00 – 15:00 Diskuse (Divadelní spolek Nové divadlo Mělník, Divadlo Kdo se ptal z.s.) / Nauka

15:00 Vyhlášení a zakončení festivalu

„Poslední,
prosím,
zhasněte“

MOST Akce probíhá pod záštitou
Statutárního města Most

ústecký kraj

ZPRAVODAJ PŘEMOSTĚNÍ 2025. Redakce: Lucia Bihariová (vzpomínáme), Milan Hábl, Lucia Jacková, Ivo Kristián Kubák (vzpomínáme), Diviš Novák, Kateřina Prášilová, Michal Zahálka (šéfredaktor). Grafika a sazba: Vojtěch Líba. Foto: Štěpán Křákal, Lea Skálová.
Jazykovou redakcí prošlo v rámci možností. Kontakt na redakci: michal.zahalka@gmail.com.